

"EDINOST"

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanko izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanko stane: za en mesec . f. — 30, laven Avstrije f. 1,40 za tri mesece . f. — 90, za pol leta . f. — 1,80, za leto . f. — 3,60. Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje zbir. Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanko v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vestih. Poslana osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko ulica Caserma 13. Odpre reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Na razpotju.

Piranski izredniki so kar šest noč došli do nenadejane slave. Da je njih sovraštvo do Slovanov kipeče, vedeli smo sicer že davno in tudi to nam ni neznano, da niso bili nikdar posebno izbirni glede na sredstva v borbi proti nam; slednjič smo morali vsikdar računati na dejstvo, da imajo na Dunaju močnih svojih prijateljev: toda o tem, da bi njih argumenti z ulice mogli spraviti v resno nevarnost vse sodobni politični sistem v državi avstrijski, o tem se pa gotovo niti sanjalo ni tem junakom.

In vendar je tako, in žal, da je tako! Piranski izredniki potisnili so našo vlado na razpotje: eden prst jej kaže na ravno pot avstrijskih zakonov in v isti samjeden ravnopravnost vseh narodov, drugi pa kaže na nasprotno pot — krivičnega in nezakonitega nadvladja jedne narodnosti nad drugo.

Kam jo zasude sedaj in na katero pot krene naša vlada? S tem vprašanjem se bavi danes vse politični svet, a lasti pa pričakujemo mi Slovani nestrpnost odgovora vlade na to vprašanje.

O vprašanju dvojezičnih napisov navstal je strasten boj med določili naših temeljnih zakonov in dvema gospodovalnima narodnostima. Kdo izide kot zmagovalce iz tega boja? To vprašanje vleče na se vse pozornost v tem trenutku. Žalostno je sicer, jako žalostno, in tudi presnačilno za naše avstrijske razmere, da je sploh mogoče tako vprašanje. A še veliko žalostnejše je to, da nismo gotovi, kakov bode odgovor.

Da so pri nas normalni, zdravi in naravni odnosi, bil bi odgovor jako jednostaven: tako zahteva zakon, tako mora biti! In uverjeni smo, da bi storili veliko krivico našemu ministru za pravosodje, ako bi dvomili le jeden sam hip o tem, da-li ga je volja kreniti na pravo in ravno pot, na pot pravice. In o moči, kakoršen je grof Schönborn, o moči, katerega dišijo toli bister razum, toli plemenite arije in toli razvito pravico ljube, si niti ne moremo misliti, da ne bi se zavedal te svoje dolžnosti. V tej naši dobri misli o njegovi ekselenci grofu Schönbornu, nas utrjuje vse vesti, prihajajoče s Dunaja. Listi javljajo namreč oglasno, da grof Schönborn stoji in pade se svojo naredbo, da stoji in pade s — pravico. Kolikor se dostaje volje in nazorov upravitelja naše sodne uprave, smemo biti torej mirni: od te strani se nam ni bati hudoga.

In vendar pričakujemo nestrpnost vesti s

Dunaja, ker vemo, da stoji poštenju gospoda ministra nasproti velika sila večnih krivičnikov, onih krivičnikov, ki so uveljavili v Avstriji nauk in načelo o superiornosti in inferiornosti narodov, načelo o gospodarjih in hlapcih, to je onih nasilnikov, ki trdijo, da avstrijski zakoni — v kolikor isti podeljujejo pravice — niso prirojeni za vso državo z vsemi nje narodnostmi, ampak le za nekatere izvoljene narode.

Dva taka izvoljena naroda so baje naši Nemei in Italijani; ta dva naroda hočeta, da sta predstavitelja za gospodstvo. Njima naj bi veljale pravice, izražene v temeljnih zakonih avstrijskih, vsem drugim pa — dolžnosti. A prav vseh krivičnikov in nasilnikov je že taka, da so si tesni prijatelji in zavezniki ter da rama pri rami branijo — krivico.

Ta stara resnica pokazala se nam je zopet v vprašanju dvojezičnih napisov pri sodiščih istrskih. Vse dunajski Israel je sedaj po koncu, da sestavi vse svoj nemali vpliv v priloge svojim primorskim somišljenikom. Vsi dunajski listi prineali so včeraj uvodno članke proti glasoviti naredbi o dvojezičnih napisih, njim na čelu, kakor navadno, mogočna „Neue Freie Presse“. Ta list je mobiliziral vse svoje poznane zgovornost, vse svoje sofičisti, vse mogoče laži za boj proti ministru pravosodja.

Naša vlada je sedaj na razpotju. Minister za pravosodje in s njim vsi pravični ljudje silijo na pravo, zvezani Nemei in Italijani na levo, ladija koalicije pa je priplula do sila nevarne točke. A do te nevarne točke jo je prignel veter s piranskih ulic.

In uprav to nas tolaži. Ako namreč koalirana gospoda pripomorejo do zmage krivici, vleva vest in dolžnost našim poslancom, da niti jeden sam trenutek ne ostanejo v Hohenwartovem klubu. Brez Slovencev pa ni Hohenwartovega kluba in brez tega kluba — ni koalicije. Liberalna gospoda se igrajo z ognjem in naj se nikar ne čudijo, ako si pri tem osemde prste — gledajo naj, da jim piranski poučljiviki ne zrušijo sistema, zasnovanega jedino le v podaljšanje življenja nemško-liberalni stranki.

Nestrpnost in radovedno pričakujemo vesti s Dunaja, kako jo zasudeta vlada in koalicija — na razpotju. Radovedno, da, toda brez strahu. Mogoče, da smagajo oni, a ta smaga uduši gotovo — njih samo. Po tej njih smagi utegne se nam odpreti pot do

takih odnošajev, kakoršnih si moramo le želeči mi Slovani!

Politiške vesti.

Volilna preosnova. Predvčerajšnjem so zopet aborovali gg. zaupniki koaliranih strank in vlade. Kaj so sklenili in kaj so dosegli, nismo poizvedeli, kajti gospoda so bili toliko previdni, da so proglasili svoja posvetovanja kot tajna in zaupna. Prisnati treba, da je ta ukrep jako moder, kajti s tajnostjo se najlepše prikrivajo nevedehi. Čemu bi pripovedovali, ko nimajo česa povedati. Posvetujejo pa se vendar le slavna gospoda, s tem zadovolji se za sedaj radovedna javnost!

Cerkveno-politiška preosnova na Ogerakem. Predvčerajšnjem je ogeraka vlada predložila cesarju v odobrenje zakonska načrta o civilni poroki in o veri otrok.

V Črnovicah izvolili so predvčerajšnjem pri dopolnilni volitvi nemškega liberalca dra. Rotta v državni zbor.

Kralj Aleksander srbski odpotoval je predvčerajšnjem s Dunaja v Beligrad, kjer ga čakata in vprejmeta — ministerska kriza in splošna nezadovoljnost.

Bolezen carjeva. Dosedaj niso izvršili še nikake operacije v olajšanje sopenja.

Poslednja poročila javljajo, da je stanje carjevo nespremenjeno, toda bresupno. Dne 24. t. m. so mu zopet odčutili na nogah nekoliko vode, kar je carju dobro delo. Nek angleški strokovni list javlja tudi, da namerjajo odpreti tudi prano votlino, da odstranijo nabrano vodo. To bi kazalo, da ubogi car trpi tudi na vnetju prane mreže.

O stanju carice prihajajo v Peterburg zopet nepopoljna poročila.

V državni tiskarni je že pripravljen manifest za poroko cesarjevidca. Ta manifest izdajo v 200.000 izstisih.

Ruske državne blagajne so imele dne 10. oktobra 846.991.000 rubljev alata.

Različne vesti.

Osebnosti. C. kr. namestnik vitez Rinaldini in deželnega višjega sodišča predsednik Peck odpotovala sta minoli četrtek sveder na Dunaj. Menda se ne motimo, ako mislimo, da je to potovanje v zvezi s najnovjšimi dogodki.

Praga — Piran. Našemu članku „Argumenti z ulice“ pridodati bi bilo še par opazkov, da še bolj podkrepimo svoje menenje — ki je zajedno menenje vseh pravičnih in

razsodnih ljudi — da se vlada ob vprašanju dvojezičnih napisov absolutno ne sme umakniti pred pouličnimi demonstranti, ako neče škodovati avtoriteti države in svojemu lastnemu ugledu.

Saj nam je sama — in kako odločno in neizprosno! — statuirala eksempel povodom izgrediv v — Pragi. Kaj in kako bi torej morali misliti o njej, ako bi se ona sama ne ravnala po svojem lastnem vzgledu? Praški vzgledi naj ublažijo Piranske občaje! Ako je stvar šla izpod roke v Pragi, mora iti tudi v Istri, tem laglje, ko je imela vlada gori posla z narodom 5 milijonov, z narodom, ki reprezentuje kulturo in bogatstvo Avstrije, z narodom, ki se je glede zavednosti popel na najvišjo stopinjo, z narodom, ki plačuje milijone v državne blagajne, in slednjič z narodom, čegar avstrijska lojalnost je visoko vzvišena nad vsaki dvom. V koliko so vsa ta svojstva lastna tudi istrskim pouličnim izrednikom, o tem pa naj si napravi račun vlada sama pa svoji vesti.

Kdo je lažnik? Pišejo nam: Ravno kar šitam v „Piccolo“, dne 25. t. m., da so radi izgrediv v Istrskih mestih, posebno v Piranu in Kopru, ministerstvo interpelovali Klun in njegovi somišljeniki in naš državni poslanec Spinčić v družbi s čestitrednim grofom Alfredom Coroninijem. Omenila sta ta dva tudi, da so kričali po mestu Koperskem: „Viva Italia“, na kar piše italijanski „Piccolo“ v opombi: „Siamo in grado di smentire recisamente l'asserzione degli onorevoli interpellanti. Le grida di Viva l'Italia sono un parto della loro fantasia o della fantasia delle persone, che le hanno ad essi riferite“. To Vam je grozna in tendenciozna laž, kajti bil sem ravno te dni po svojih opravkih in da običnem svojega sina, ki študira na učiteljski pripravljalnici v Kopru, v onem mestu in sem na svoja ušesa prav krepko ališal močne klice „Viva l'Italia!“ Kdor pa še ne veruje temu, lahko se je prepričal na jutro 24. t. m., to je minolo sredo, ko so bili po vsem mestu na hišah posamičnih ulic napisi z oljnato, črno barvo, pisani s črkami blizo pol metra visokimi: „Nol non volemo tabelle create! W. l'Italia“. Kdor torej ni ališal ali ni hotel ališati klicev: „Viva l'Italia“, lahko je to v sredo dopoldne, če ni bil popolnoma slep, bral. Takih napisov videl sem najmanj šest in videl sem ob enem, kako so popoldne in na večer v sredo najeti delavci delali, da odstranijo one napise. Prostori, kjer so bili ti na-

PODLISTEK.

Jurij Grabrijan.

Spisal Julij pl. Kleinmayr.

V i p a v k a *)

Nismo slednje mo Vipavke
Za omiko — kar velja,
Tudi prazno ne vrtavko,
Da nas suče, kdor le zna.
Res se rade zavrtimo,
Če pomigne godbe glas,
Se življenja veselimo,
Dokler ne bledi nam las.
Pa za drugo skrb imamo,
Kar le zališ nam srcé;
Prekaniti se ne dámo,
Če slopar „čox čast“ nam gre.
Urno, pridno se vedemo,
Tega nikdar sram nas ni;
In si rade zapojemo,
Da si krajšamo skrb.

*) Rokopis, lastnoročno po Grabrijanu pisan, ima na drugi strani tudi po Grabrijanu sestavljeno pismo: „Slavni gospod dohtar! Da Vipavke nismo slednje med Slovenkami, ki imajo v narodni reči svojo čast, drznem se vam priloženo pesen poslati. Če je kaj vredna, stavite jo v „Novice“, če pa ni nič vredna, zavrzite jo! Ponižno se vam pokloni: Ivana Žvokelj; v Vipavi 23. novembra 1892.“

S l o v e n k a .*)

Da rojena som Slovenka,
To me srčno veseli;
Ni mi aile biti Nemka,
Šega stara, kar veli.
Saj Slovenkam tudi aije
Solnce lepše kot drugod;
Duh cvetlic nam lepše dije,
Ki so naše zemlje rod.
Saj slovenski glasi mill,
Bolj kot drugi nam doné;
V veselji in v aili,
Nam ogrevajo srcé.
Kje ljubzen bolj goreča,
Nerazkajlena stoji?
Kje zvestoba bolj sloveča
Kot slovenske je krvi?
Da, zatoraj som Slovenka,
To me srčno veseli;
Ni mi treba biti Nemka,
Sila stara, kar veli!

Delitev šolaskih daril.

Pred delitvijo:
„Vsem zaslugam kraani venci“
Taka danos naj velja!
Pridni, le naprej, učenci,
Da se darek vam podá!

*) Tudi pod to pesnico je podpis: „Ivanka“. Rokopis pa Grabrijanov.

Stopi, dragi, sprejmi darok,
Tvoje pridnosti apomin!

Po delitvi:
Veselo, učenci, nesite
Sprejete darove domú;
Iskati pa ne pozabite
Po pridnosti več'ga sadu!
Slovenost današnja naznanja,
Zasluga tud' majhna naj bo,
Pomanjkat' ne sme jim spoznanja
Zaslugam saj venci gredó.
Zatoraj: veselo, učenci, nesite
Sprejete darove nesite domú!

P o z d r a v .

Zdravo došli, bratje naši!
Zdrave mile ve sestrice,
Zdravi slavni gostje vi!
Saj nemila, trda sila
Nejevoljne vas prignala
V naše zvesto krogo ni;
Saj slovensko je občutje,
Ki vas tira, ki vas vleče,
Narodno pripeka kri.

So prevlekli se oblaki,
Ki slovensko zakrivali
Trdosrčno so nebo.
Narodnosti krasna doba
Tud' Slovincem posvetila
Z žarkim solncem je lepó.
Kot spomladi se v naravi,

Tud' med nami vse se giblje,
Vse oživlja se krepko.

Zatajeni mili glasi
Materinega jezika
Bolj in bolj se krog budé.
So gospod, so kmet poganja
Složno vse roke s' podaja
Naša reč da boljše gré.
Vrli dočki, krasno devo,
Nadepolni krepki zarod:
Domoljubno vse gori!

Kjer slovenski glas se ališi,
Bolj pripravno se nagniti
Slišati ga je uho.
Stekamo se tolkanj rajši,
Kjer v domačem se jeziku
Pesni narodno pojó.
Vsak se z'veda, da imamo
Brez tužine vsakovrstno
Neproccenjeno blago.

Priča sto nam, slavni gosti,
Razkropljeni reč da nismo —
Sloga naša da velja,
Složni, složni, oj božimo!
Složnost vsak tud' narod jači,
Složnost nam veljavo da.
Složno zvesti svoj'mu caru,
Složno udani domovini,
V tem Slovincem se spozna.

(Dalje prib.)

pisati, se še dobro poznajo, kajti ni bilo lahko delo odstraniti jih. Res je ob enem, da so slovenske dijake tamkajšnjega učiteljskega, ko so se v tork, dne 23. t. m. ob 6 uri, vračali iz šole domov, prav dobro pretepli. Dotičniki so se pritožili in jeden je celo šel na mestno policijo, kjer se mu je reklo, da naj dotične napadalce sam poišče in potemtakem naznani. (Čudno! Ur.)

Kdo je torej lažnik? Ali „Piccolo“ ali naši državni poslanci?

Pri tej priliki se nam nehote vriva misel, koliko časa ostane še učiteljske v onem mestu, v katero mesto mi slovenski starši s strahom pošiljamo svoje sinove, ki se pripravljajo tešavnemu učiteljskemu stanu? Koliko časa ostane še tam, kjer se slovenski pripravniki pretopajo pri vsaki priliki po italijanski, razburjeni druzali, kjer se hrvaški učencem vedno kriči „fuora Croati, abasso Croati“, kjer se italijanski učenci kaj lahko navdušijo za pravi irredentizem, kjer se slovenskim profesorjem pri vsaki priliki okna pobijajo, kjer se hrvaški učitelji spremljajo s krohoto, a viškanjem in kričanjem, (Dotični gospodje so to te dni nam tožili. Uredn.), kjer se sploh mladina lahko navduši za vse, kar je surovega in neotesanega! To povdarjam za danes našim poslancem na Dunaji, ki brž ko ne poznajo teh žalostnih razmer. Ob enem izrekamo zahvalo, da so povzdignili svoj glas in upamo, da ga tudi sedaj, da isvedo pri ministerstvu, kje je resnica.

Kdo je odgovoren? Čitamo v „Picco. d. S.“ s dne 25. t. m., da je Dunajska „Neue Fr. Presse“ brzojavila županu v Piran, prosi, da objavi postopanje tri. namestništvonega komisarja gosp. Hocheggerja povodom upora v Piranu. Muniipij je odgovoril: Gosp. Hochegger ni izjavil prav nič. Le, ko je župan, videč, da je razburjenost priklopila do vrhunce, prigovarjal komisarju, da naj izjavi obljubo (da se razobesi sproti italijanske tabe), se komisar temu ni ustavljal, ampak je stal poleg župana, ko je poslednji govoril. Naslednji dan so razobesili italijansko tablo v pričo državnih organov, okrajnega sodnika in g. glavarja Hocheggerja.

Politika in „gšeft“. Židje so nam sicer najhujši narodni nasprotniki in kot taki kričijo ravno sedaj na vse grlo o grozni krivici, kojo je storilo ministerstvo za pravosodje siromatišnim Italijanom istrežim, toda našega denarja za dvojezične pečate bi se vendar ne branili! Ne, stvar ni brez humorja: po svojih listih ropotajo kakor besni proti dvojezičnim napisom, pod roko pa ponujajo dvojezične štampilje. Nekar ne mislite, da se šalimo! Saj imamo tu pred seboj na mizi tiskano okrožnico, s kojo ponuja neki Lewin s Dunaja svoje štampilje iz kavčuka in pečate iz kovine, naglašaje še posebno: „Infolge bevorstehender Einführung von zweisprachigen Stampiegeln bei den dortigen löbl. k. k. Bezirksgerichten...“

Dosledni in anačajni pa so ti židje, kaj ne?! Seveda, saj se dosledno drže načela: da politično načelo se mora umikati — gšeftu. Kakor figura kaže so tudi v tem slučaju ostali zvesti svojemu zlatemu načelu!

Agitacija proti dvojezičnim napisom. Dne 25. t. m. bili so izgredi v Kopru. Orožniki so zaprli dva kričača, toda ljudstvo je sahtevalo takó viharo, da naj ju izpustijo, da so ju res izpustili! — Obdinska deputacija Koperska odposlala je brzojavno čestitko „junakom“ Piranu in zahvalo mestnemu zastopu tržaškemu.

Izgredi v Kopru. Po mestu se je razširila govorica, da so bili predinočnem v Kopru veliki izgredi, Pobljnih poročil nimamo še, znano je le to, da so je vkracala včeraj zjutraj tukaj četa vojakov, namenjena v Koper. Govori se tudi, da namerujejo koperski Lahi eklioti na današnji dan velik tabor, katerega naj bi se vdeležili zastopniki iz vseh istrskih mest. Namen tega tabora bi bil seveda posvetovanje proti dvojezičnim napisom.

„Chi vivrà vedrà“ Po naše bi rekli: Potrpimo, da vidimo, kako se stvar izvrši!

Nedolžen rek to, kaj ne! Da, navadno je res nedolžen, toda ne vsikdar! V „Piccolo“ od minolega četrta n. pr. je ta rek pravi migljaj s kolom od Trsta do

Rovigna. V vesti „Le insegne bilingue a Rovigno“ (Dvojezični napisi v Rovinju) pripoveduje namreč omenjeni list, kako so med vsami slikarji in mizarji rovinjskimi zastoj iskali slikarja, kateri bi hotel oskrbeti tablo s dvojezičnim napisom. Slednjič da je napravil to delo neki kaznjeneec v zaporu. In sedaj je pripravljena tabla, katero obesijo na svoje mesto po noči kakor so tudi prejnjajo sneli po noči. Temu poročilu pa pridaje „Il Piccolo“ velepomembno: Chi vivrà vedrà!

Kdor pozna staro navado italijanskih glasil, izdajati v najnedolžnejših frazah in opombah navodila in vspodbujenja za kočljive in zakonu protivne čine, ta bode razumel takoj, kaj je hotel reči „Piccolo“ se svojim rekom. Naznanil je jednostavno rovinjskim srditežem: dajte, poskrbite, da se stvar ne izvrši gladko! Saj je tudi „Il Indipendente“ takoj po razglasenju naredbe o dvojezičnih napisih opazil v vsaki številki, da proti tej naredbi ne sadoščajo same besede, ampak da hoče videti „fatti“, dejanja! In gospod v Piranu so ga razumeli: prišlo je res do dejanj.

Ali ni to slobno, sločinsko in kaznjivo ščuvanje?! Je in je! In danes ne dvomi živkrat več, da so na grdihi isgredih krivi le kolovodje in pa njih glasila. Izgredi v Piranu in Kopru so le sad huja kanja; ne pa pojav narodne volje.

Sicer pa menimo, da si Rovinjeci dobro premislijo, predno začno demonstrirati proti provosodnemu ministerstvu, ko vedo, da visi nad njimi Damoklojev meč premeščenja okrog njega sodišča, in ko vedo, da bode po premeščenju sodišča trava rasla po rovinjskih ulicah.

Iz Kopra nam pišejo: Evo nekoliko ovtile iz vrta slavne italijanske „avite culture“.

Torek, dne 23. t. m. ob 6 1/2 uri zvečer pogovarjali so se trije slovenski dijaki tukajnjega o. kr. učiteljskega pred večo svojega stanovanja. Kar pridere tolpa koperske fakinaše krulč neko, Slovane zasramujočo pesem in upijoč: „Eviva l' Italia Italiana, eviva l' Italia“ in „fora porchi de sciavi e Croati.“ Druhal navali na one tri dijake in začne prav pošteno udrihati po njih. Sreča je bila, da so mogli pobegniti v vežo ter zakleniti se.

V noči med 23. in 24. t. m. pomazali so večino poslopij, posebno, kjer stanujejo Slovani, s napisi v velikih črkah: V. l' Italia, V. Umberto in fora i Croati. Potem naj trdi poslanec Fr. Coronini, da ni irredente.

Sredo 24. t. m. zbrala se je ob 4. uri popoldne velika tolpa demonstrantov, seveda večina podkupljenih rastrganih „pavlanov“, fakinov in otrok in se vsula okoli iz šole prihajajočega g. ravnatelja o. k. učiteljskega in učiteljskih kandidatov ter jih pozdravljala s prijaznimi „porchi de sciavi“ in drugimi takimi priimki. Dijaki bežali so še o pravem času na bližnje stanovanje nekega kandidata, za njimi pa se je vsula cela toča kamenja. A to še ni bilo zadosti besneči druhal; razbijali so vrata in ko niso mogli udreti istih, oblegali so hišo posno v noč. Dijaki, kateri so bili notri, rešili so se morali domov brez sidve, da jih ne bi zapazili besneči. Sledede noč rasgrajala je druhal po mestu in pobila šipe, kjer stanujejo slovenski profesorji in duhovniki.

Četrtek, 25. t. m. je ob 10. uri s jutraj napadla druhal pred o. kr. učiteljskim stojišče dijake. Istega dne dobil je slovenski dijak od jednega fakina tako dobro znamenje pod očesom, da ga bo še dolgo spominjalo na koperske fakine; malo bolj zgoraj in izgubljeno bi bilo o. k.

A da ne bi morda mislili, da le poulična druhal uprizarja take nesramnosti, navedem Vam še jeden slučaj.

Istega dne popoldne sprehajali so se trije slovenski dijaki na tukajšnjem molu, fakini pa so tulili njih evviva to in evviva ono. Ker jim niso hoteli pomagati tudi dijaki, pograbi jeden fakinov velik kol in samahne s njim nad glavo jednega dijaka, a ta se je srečno isognil. To videči znani Madonnizza (katerega ste slednjič po krivem imenovali doktorja, ker on je le italijanski dr. matematike in je toraj njegov doktorat v Avstriji neveljaven) približa se dijakom ter jih začne prav pridno pitati s porchi, maladetti solavi ve acasseremo fora itd., in kar je dobiti takih izrazov v slovarju italijanske „culture“. Pa recite potem, da ni Madonnizza olikanec

prve vrste. Seveda so se po vzgledu svojega gospodarja vsi fakini na dijake in ti so si morali v begu rešiti življenje. In vse to se dogaja v Avstriji, v razsvitljenem 19. stoletju. Radoveden sem, koliko časa še bodo puščeni slovenski profesorji in dijaki v lahonskem gnezdu koperskem na milost in nemilost lahonom.

Vse gori navedeno pripravljen sem s pričami dokazati. —z—

Plesne vaje pri „Tržaškem Sokolu“ pridejo jutri po že objavljenem redu.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu ima svoj občni zbor v nedeljo dne 28. t. m. ob 4 1/2 uri pop. v šoli družbe sv. Cirila in Metoda. — Čujemo, da ima ta bratovščina še nad 300 čudov.

Razpisn natečaj okr. načelnika na Proseku. Kakor je bila sklenila večina mestnega sveta tržaškega proti predlogu svetovaleca Nabergerja glede okrajnih načelnikov na Proseku in na Občinah, raspisuje mestni magistrat natečaj za izpražnjeno mesto okr. načelnika na Proseku. S to službo je spojena plača 900 gl. na leto in 200 gl. stanarine. Prosilci morajo dokazati: 1) Starost ne izpod 18 (!!) in ne nad 40 let; 2) Da so fizično krepki in zdravi; 3) Da so avstrijski podaniki, odnosno da so pristojni tržaški občini; 4) Da so dovršili nižji gimnazij ali nižje realko; 5) Morajo objaviti slučajno sorodstvo s drugimi občinikimi uradniki in, ako so v javni službi, morajo vložiti prošnje potom predpostavljene oblasti. Prošnje do 15. novembra t. l. mestnemu magistratu.

Is tega natečaja je razvidno, da se mestni magistrat jako malo briga za to, da-li zna bodoči okrajni načelnik na Proseku jenik prebivalstva, s katerim ima opraviti, ali ne.

Prepovedano uvažanje živine. Deželna vlada kranjska prepovedala je s osirom na dejstvo, da se je pojavila kuga (sčjavec v gobou in na parkljih) med govejo živino v občini Lokavcu, okraj Gorica, da se do daljnjje naredbe ne sme dovajati goved iz sodnega okraja Ajdovščina na sejme s živino v političnih okrajih Postojna in Logatec, kakor tudi ne goved iz Kranjske na sejme s živino, ki bodo v omenjenem sodnem okraju.

Šola v Škedenju. Mestna delegacija je sklenila v poslednji svoji seji, da ne odpre potrebne vaporednice za I. slovenski razred na ljudski šoli v Škedenju. Čemu tudi? Ako je blizu 50% slovenskih okoliščanskih otrok brez šolskega pouka, pa naj jih bode še nekoliko več!

Neznana smrt. Po noči na včeraj je nenadoma obolel 83letni dninar Peter Fantini, stanujoč v ulici Media št. 13. Odnegli so ga v bolnišnico, toda tam je začel bljuvati kri in po nekoliko urah je umrl Pokojnikova obitelj je v največji badi.

Sodnijske. Predvčeršnjem je dobil pred tukajšnjim deželnim sodiščem 24 letni Andrej Brentin, cerkovnik in kmet v neki vasi blizu Voloskega, 3 tedne zapora zaradi prestopka proti osebni varnosti. Brentin je bil pijan in rasbijal v neki gostilni v domači vasi. — 23-letni kmet Miha Križman iz Javorij je bil obsojen zaradi javnega nasilstva na 3 mesece ječe. Zatožen je bil, da se je grozil domačemu poljakemu čuvaju. — Tretji zatoženec je bil 46letni trgovski agent Ivan Tribuson iz Trsta. Isti je dobil 4 mesece ječe, ker je bil zapravlil svojemu gospodarju 120 gl.

Polloleke. 51letnega Andreja M. iz Trsta so zaprli, ker je prosjačil po ulicah. — 15letnega dečka Ivan D. iz Trsta, pristojnega v Planino, stanujočega pri sv. Jakobu, odvledli so stražarji v zapor, ker je na sumu, da je ukradel gosp. A. Corradiniju srebrno žepno uro. — Predinočnem so ulomili nepoznani tatovi v stanovanje sidarskega mojstra Josipa Miklavca na Rocolu št. 583. in ukradli razne predmete, vredne okolo 100 gl. — 41letno dekle Nežo A. iz Hrvaške so zaprli, ker se je vrnila v Trst, da si je bila že izgubila od tu.

Koledar. Danes (27.) Sabina, muč.; Frumencij, šk. — Jutri (28.): 24. pobinkoština nedelja. Simon in Juda. — V ponedeljek (29.): Narcis, škof; Hijacint, mučenik. — Mlaj. — Solnce izide ob 6 uri 36 min., zatonil ob 4. uri 51 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 14.5 stop, ob 2. pop. 18 stop.

Najnovije vesti.

Piran 26. Za boljše varstvo javnega miru in reda odredilo je namestništvo, da se pomnoži tamošnje vojaštvo. Danes je dospela semkaj še jedna četa pehote iz Trsta. V ostalem je položaj nespremenjen.

Dunaj 26. V klubu konservativcev poročal je včeraj posl. Fuchs o domovinskem zakonu. Sklenili so soglasno, da opravijo podrobno razpravo v klube samem, predno se še sestane ošek v posvetovanje.

Dunaj 26. Srbski kralj je vprejel včeraj bavarskega odposlanca in papeževnega nuncijs Agliardija ter obiskal predsednika poslanske zbornice, barona Chlumekega.

Budimpešta 26. V finančnem odseku poslanske zbornice izjavil je dr. Wekerle, da je tudi danes še na tem stališču, da o konverziji v najbliži dobi ne more biti govora. Miali pa, da je prišel ugodni čas, da se izdajo vrednostni naslovi s manjšim obrestovanjem, kakor hitro to dovolijo oknošaji denarnega trga.

Bellgrad 26. Razkralj Milan je došel semkaj, da pozdravi svojega sina, kralja Aleksandra.

Budimpešta 26. Ko se je včeraj peljal cesar od kolodvora v grad, vrgel je montér Ivan Kremo nek spis cesarju v voz. Meža so zaprli; izjavil je, da je dotični spis prošnja, s katero prosi, da bi zopet pričela neka razprava. Ta dogodek vzbudil je veliko pozornost.

Bukarašta 26. Valed vspodbujanja ruskega odposlanca bila je tu včeraj služba božja, v kateri so molili za carjevo zdravje.

London 26. Iz Yokohame poročajo, da je baje japonska vojska pod poveljstvom maršala Oyame stopila pri Felko na kitajsko zemljo. Isto poročilo trdi, da je druga japonska vojska prekorajila v severni Koreji reko Yalu in udrla v Mandžursko.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6 25—6 30, za spomlad 6 73—6 75 Koruza za oktober 6 45 do 6 55. Oves za spomlad 6 05—6 07. Ra nova 5 37—5 39.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6 50—6 55, od 79 kil. f. 6 55—6 60, od 80 kil. f. 6 60—6 65, od 81 kil. f. 6 65—6 70, od 82 kil. for. 6 70—6 75.

Jedmen 8 35—8 40; prosa 6 70—6 90.

Pšenica: Slabe ponudbe, povpraševanje nesmatno mlačno. Prodalo se je 15.000 met stot. — Vreme: lepo.

Fraga. Nerafinirani sladkor za oktober f. 13 45 december f. 13 47, zopet boljše.

Fraga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 29 75. November-maro f. 29 50—29 75. Concaasé za november-maro 30—do 30 50. Četvorni za november 31 25. V glavah (sodih) za polovico oktobra 32 1/2, za konec oktobra 31 1/2. Havre. Kava Santos good average za oktober 85 50, za februar 79 50 mirno.

Hamburg. Santos good average za oktober 70 75. december 67 25, maro 63 25 boljše.

Dunajska borza 25. oktobra 1894

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99 15	99 25
„ „ v srebru	99 20	99 30
Avstrijska renta v zlatu	123 55	123 60
„ „ v kronah	98 20	98 25
Kreditne akcije	372 —	373 40
London 10 Lat.	124 30	124 35
Napoleoni	9 89 1/2	9 91
100 mark	61 —	61 05
100 italj. lir	45 70	45 70

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12, (po domače pri „Prvačkovicu“) priporoča modro frankinjo po 40, domačo črnino po 32, belo vipavsko po 36 in „Risling“ po 40 nč. liter. — Dobra kuhinja in po cení je vedno na razpolago. Za družinsko uporabo od 1. naprej 4 nč. ceneje. — Držec se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točilo se izborna vino istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino „debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan friško oporno mleko po 12 kr. liter nedozredno iz St. Petra, svoja (frišna) smetana. Na zahtevanje, pošlila se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Borli, kavarner.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104—25